

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1523/2023
28.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Маја Јевремовић, адвокат из ..., против тужене Гимназије „...“ из ..., коју заступају Зоран Митић и Весна Костић, адвокати из ..., ради поништаја решења о избору кандидата по конкурс, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5321/22 од 12.01.2023. године, у седници одржаној 28.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 5321/22 од 12.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1303/21 од 18.10.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништена решење Конкурсне комисије тужене број ...-.../. од 04.02.2021. године и решење директора тужене број ...-.../. од 24.02.2021. године као незаконита. Ставом другим изреке, наложено је туженој да по расписаном конкурс за радно место наставник српског језика и књижевности на неодређено време, за 55,56% радног времена, који је објављен у огласним новинама „Послови“ дана 09.12.2020. године изврши поновни избор кандидата за радно место наставник српског језика и књижевности за 55,56% радног времена. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 88.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 5321/22 од 12.01.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Основног суда у Нишу П1 1303/21 од 18.10.2022. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је утврдио да је ревизија тужене неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Наводи ревидента да је учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, нису поткрепљени јер се у ревизији не указује на процесну одредбу коју другостепени суд није применио или је погрешно применио, а што је утицало или могло утицати на одлуку по жалби.

Према утврђеном чињеничном стању, тужена је донела Одлуку број ...-.../... од 25.11.2020. године о расписивању конкурса за пријем наставника за српски језик и књижевност на неодређено време са 55,56% радног времена. Одлука је објављена у листу „Послови“ дана 09.12.2020. године. Ради спровођења конкурса тужена је донела решење о формирању конкурсне комисије у саставу од три члана коју су чинили два професора – наставника српског језика и секретар школе. Комисија је сачинила записник о примени конкурсне документације 23.12.2020. године. Констатовано је да је на конкурс за наставника пријаву поднело 12 кандидата међу којима су и тужилац и ББ – кандидаткиња која је изабрана на конкурс. Комисија је сачинила записник ...-.../... од 26.01.2021. године. Након тога је донела решење ...-.../... дана 04.02.2021. године о избору кандидата ББ. Против тог решења тужилац је изјавио жалбу 17.02.2021. године а директор тужене је решењем број ...-.../... од 24.02.2021. године одбио жалбу тужиоца као неосновану.

При овако утврђеном чињеничном стању нижестепени судови су оценили да је тужбени захтев тужиоца основан. Налазе да је другостепено решење донето од стране овлашћеног органа али да из другостепеног решења (које је донео директор школе дана 24.02.2021. године) произлази да се Комисија приликом избора кандидата руководила резултатима у непосредном раду са ученицима и доприносу образовно – васпитном раду у школи, што су по оцени суда посебни критеријуми који нису предвиђени Законом о основама система образовања и васпитања нити конкурсом, као ни посебним актима тужене школе. Осим тога, Комисија ни те разлоге није дала у својој одлуци. Наведени разлози који су садржани у одлуци директора која је донета по жалби су и паушални јер из истих не произлази о којим се конкретно резултатима у непосредном раду са ученицима ради и у чему се они огледају као и у ком доприносу образовно – васпитном раду у школи се ради. Чињеница је да директор школе одлучује по жалби али да би одлука о избору кандидата била законита иста мора да садржи оправдане разлоге давања приоритета изабраном кандидату који гарантује да ће управо изабрани кандидат најбоље обављати послове радног места у интересу васпитно – образовне делатности. Ти разлози нису дати а дискреционо право тужене не подразумева право да по сопственом нахођењу изврши пријем кандидата у радни однос већ је то условљено интересом установе да буде изабран кандидат који ће најуспешније обављати послове одговарајуће радног места.

По оцени Врховног суда, побијана одлука је донета правилном применом материјалног права.

Одредбом члана 154. Закона о основама система образовања и васпитања, између осталог је прописано да се пријем у радни однос на неодређено време врши се на основу конкурса који расписује директор (став 1); кандидати попуњавају пријавни формулар на званичној интернет страници министарства, а потребну документацију, заједно са одштампаним пријавним формуларом достављају установи (став 2); конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор, а обавезан члан комисије је секретар установе, при чему комисија има најмање три члана (став 3); комисија утврђује испуњеност услова кандидата за пријем у радни однос из члана 139. овог закона, у року од осам дана од дана истека рока за пријем пријава (став 4); кандидати из става 4. овог члана који су изабрани у ужи избор у року од осам дана упућују се на психолошку процену способности за рад са децом и ученицима коју врши надлежна служба за послове запошљавања применом стандардизованих поступака (став 5); конкурсна комисија сачињава листу кандидата који испуњавају услове за пријем у радни однос у року од осам дана од дана пријема резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима (став 6); конкурсна комисија обавља разговор са кандидатима са листе из става 6. овог члана и доноси решења о избору кандидата у року од осам дана од дана обављеног разговора са кандидатима (став 7); Да кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу директору, у року од осам дана од дана достављања решења из става 7. овог члана (став 8); директор о жалби одлучује у року од 8 дана од дана подношења (став 9).

У конкретном случају, тужена је на начин предвиђен горе наведеним одредбама закона, спровела поступак избора кандидата, али тужилац није изабран. Побижана одлука садржи хронолошко излагање тока поступка по спроведеном конкурсном поступку, али не и конкретне разлоге којима се комисија руководила да да превагу резултатима у непосредном раду са ученицима и доприносу по образовно-васпитном раду у школи за кандидата ББ.

Закон о основама система образовања и васпитања, прописивањем услова за пријем у радни однос, поступак избора или поступак правне заштите кандидата (члан 154.), отклања произвољност и арбитрерност органа конкурсног поступка, што значи да они имају обавезу да образложе због чега је један кандидат изабран у односу на другог, јер наспрам те њихове обавезе је право неизабраног кандидата на делотворну праву заштиту. То није могуће остварити ако одлука о избору кандидата не садржи чињенице и закључке на основу којих је извршен избор, што је овде случај. Због тога тужена неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић